

Správa o správe kroniky 2018

Kronika vznikla spoločne s archívom a knižnicou približne pred 4000 rokmi. V Egypte archív, knižnica a kronika bola zastrešená "Domom života." V tom čase však chronologický prístup, ako základný pri tvorbe kroniky sa viedol iba v rámci vlády panovníka. So smrťou panovníka sa časová kontinuita prerušila, preto práve toto obdobie pri vedení nielen kroník, ale aj archívov možno označiť za obdobie časovej diskontinuity. Prví, ktorí vytvorili časovú kontinuitu vo vedení záznamov kroník aj vďaka danému stabilnému bodu, a to roku prvých olympijských hier boli Gréci a Rímania mali svoj ab urbe condita (od založenie mesta). Záznamy kroník sa od počiatku bilit o prístup ich spracovania: stručnosť, alebo vecnosť. Vecnosť zvíťazila, ale ani dnes po 2000 rokoch je problém si predstaviť, čo je to vecnosť. Najlepšie vystihujúcu podstatu života mesta v danej, konkrétnej dobe -popisu okamihu mesta ak chcete. Čo sa legislatívneho pokrytia práce kronikára týka. Vyčerpávajúco som túto problematiku uviedol v "správe o stave kroniky 2016" a "princípoch práce kronikára.", ktoré nestratili na svojej aktuálnosti a prikladám ich v prílohe. **Kronika nie je vlastná tvorba. Nie je to umelecké dielo.** Úlohou obecnej (mestskej) kroniky je spracovanie oficiálnych dokumentov na základe hodnovernosti, vecnosti, stručnosti, ale najmä neutralite respektíve objektívnosti informácií. Kronikári sa musia veľmi premáhať, aby do zápisu uviedli dominantne vlastný názor. Niekedy je to veľmi ťažké. **Kronika** môže byť:

- druh antickej a najmä stredovekej literatúry
- **obecná kronika** (systematické, často povinné a verifikované, záznamy o súdobých udalostiach v meste alebo obci)
- pamätná kniha (klubu a podobne) zachytávajúca udalosti v časovom slede
- v žurnalistike: rubrika faktograficky zaznamenávajúca pozoruhodné skutočnosti z prítomnosti alebo minulosti (napr. **spoločenská kronika, čierna kronika**)

Žiaľ zásadným hodnoverným dokumentom v meste sú len zápisnice a uznesenie mesta. Webové stránky niektorých mestských inštitúcií, tiež možno uviesť za verifikované údaje. Keby mesto malo podniky 500 a viac zamestnancami, ktoré vykazujú svojou veľkosťou, množstvom i intenzitou veľa „zaznamenanú“ energiu, určite by mali dostatok informácií o svojich úspechoch a prehrách ... (Možno príslušný odbor našej mestskej exekutívy, ktorý má uskutočniť tento zázrak príjemne prekvapí a ja nebudem musieť čerpať dôležité verifikované informácie len zo zápisníc komisií a zastupiteľstva. Hoc zastupiteľstvo je najvyššie postavenou inštitúciou v meste z dôvodu zastupiteľskej demokracie, aspoň formálne.) Ako laik dodnes neviem pochopiť, prečo bývalý riaditeľ mestského podniku (podľa www.secovce.sk je uvedený len jeden podnik) nenapísal ročnú, alebo výročnú správu o svojej práci za jeden kalendárny rok. Keď nie kronikárovi, prečo neodovzdal vyúčtovanie svojej práce (podľa mene tekel ufarsin) za rok mestskému zastupiteľstvu na jeho decembrovom zasadnutí? Výhovorky typu, že zákon to neumožňuje sú iluzórne... Od 06 decembra 2018 je nový riaditeľ mestského podniku, dúfam a verím v spoluprácu. Sám - ak môžem sa zúčastňujem zasadnutia zastupiteľstva, alebo poprosím dobrých ľudí, ktorých je ako šafranu, aby zapísali čo videli, ale najmä počuli. Sám však spracujem záznam zastupiteľstva aj na základe videozáznamu. Privítal by som iný formát. V roku 2015 som aj v mesačníku Sečovčan pozval obyvateľov mesta na spoluprácu. Požiadal som, aby môj článok (je uvedený aj v „správe o stave kroniky 2016“) uviedli bez reklám a ostatných rušivých

terciálnych doplnkov, žiaľ bol som ignorovaný. Som vyštudovaný historik. Bol som na oboch stranách barikády. Znamená to, že som bol aj v pozícii bádateľa. Najdôležitejšou podstatou kroniky nie je ani tak výzdoba, ale informácie. V archíve v Nižnej Šebastovej je miestnosť plná bezcenných kroník. Nechcem, aby moja práca patrila medzi tieto „čitateľské denníky“ minulosti. E-mail. kronikar@secovce.sk slúži na lepšiu komunikáciu s inštitúciami v meste. V Sečovciach žije i pracuje veľa ľudí, ktorí vedia všetko, ale ja medzi nich nepatrím. Skôr si hovorím so Sokratom: „Viem že nič neviem, (a K. E. Popper dodáva) aj to sotva.“ Z toho dôvodu, by som napr. pri rozpočte mesta ocenil, aby mi niekto poslal dôvodovú správu k rozpočtu mesta, tak ako je to pri ostatných inštitúciách. Prospelo by môjmu úsiliu aj vypracovanie „doložky k základným položkám v rozpočte napr. podľa <https://trencin.sk/wp-content/uploads/2018/02/Dôvodová-správa-rok-2015.pdf> . Mohlo by sa v dôvodovej správe rozviesť aj obhájenie sumy tej - ktorej základnej položky. Väčšina ľudí mi pridel negatívnej energie dodá v novembri a decembri. Každoročne pošle na súkromný email „svoje správy“, ktoré pozostávajú zo vzorca „XY protizákonne môj/mne (využíva pozemok, správa sa vulgárne) ... a chcem, aby bol uvedený ako (zlodej) (kvetnaté metafory vynechám).“ Stále je to asi 500 emailov. Sem tam nejdem niečo zaujímavé a väčšine odpíšem, aby to riešili prostredníctvom mediatora, priestupkového konania (ak ešte existuje) a podobne. Na základe toho môžem, ako občan mesta konštatovať, že medziľudské vzťahy sú v meste veľmi zlé. Keby reči vedeli zabíjať neviem, či v meste by ostal niekto nažive. Je to odklonenie od správy, ale v podstate táto správa je súčasťou, sumarizáciou zhodnotenia strastí i práce v pozícii kronikára. Chcel by som docieľiť prechod na tlačenú a digitalizovanú kroniku. Tlačená kronika ma tú výhodu, že sa dá do nej zakomponovať aj fotografia, ako má Trenčín, alebo Betliar (špeciálny spôsob ukladania jednotlivých listov. Zvonku vyzerá, ako kniha.) Kontaktoval som Betliar márne aj prostredníctvom žiadosti pána bývalého viceprimátora, ktorý nereagoval. Sám by som mal zlepšiť údaje okolo našej exekutívy. Mám v tejto oblasti veľké rezervy, ale bez pomoci to nejde. Mestský úrad by na email kronikára mal „ponúkať“ informácie, ktoré považuje za dôležité. Informácie(napr. zo škôl, ktoré sú dôležité) pre zápis kroniky - sú umiestnenia našich žiakov „nad mestských“ rozumej okresných, krajských... súťažach, olympiádach a podobne. Je však nevyhnutné uviesť dátum, miesto a umiestnenie... Zápisy do kroniky poslancami nemusia byť schválené jednomyselne, ale úzus káže, aby boli jednohlasné. Inak musím zastupiteľstvo požiadať o znovu potvrdenie do funkcie kronikára. Práca kronikára bez dôvery je nemožná. Sem tam počúvam, že sa nezúčastňujem spomienkových udalostí „pietneho“ charakteru. Minulý rok v decembri pri kladení vencov pri príležitosti oslobodenia počas pietneho aktu sa niektorí občania vzadu otáčali, smiali sa a rozprávali. Každý súdny človek musí konštatovať, že tieto prejavy sú diplomaticky povedané nedôstojné. Ako kronikár, ktorý musí písať pravdu som sa tak dostal do dilemy schizofrenika, preto je tam uvedený formalizovaný pietny akt, podľa <http://slovník.azet.sk/pravopis/?q=formalizmus>. Formalizmus prepíate lipnutie na forme bez ohľadu na jej funkciu, čím musím konštatovať, že aj tento pojem je na hrane. Pietneho aktu nech sa zúčastňuje ten, čo cíti potrebu sa zúčastniť bez vonkajšieho nátlaku. Inak to nemá zmysel. Heslo kronikára sine ira et studio (bez hnevu a zaujatosti) od Publia Cornelia Tacita najviac vystihuje prácu kronikára. Mimochodom ani Publiovi Corneliovi Tacitovi sa nepodarilo byť objektívny. Sine ira et studio

Branislav Bruňák